

Fizik Ö?retimi Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Fizik Ö?retimi Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21868>

Özet

Fizik Ö?retimi Anketi, 1995 y?l?nda H. Koca taraf?ndan bir Yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmif bir ölçme arac?d?r. Bu anket, özellikle Türkiye'deki Fen Liseleri ba?lam?nda, fizik ö?retmenlerinin s?n?fta sergiledi?i sözel ve pedagojik davran??lar?n sistematik olarak incelenmesi ve bu davran??lar?n ö?renciler üzerindeki etkilerinin de?erlendirilmesi amac?n? ta??maktad?r. Ölçek, ö?retmenin ö?renciye kazand?rd??? spesifik davran??sal ç?kt?lar? ve ö?retmenin kulland??? sözel etkile?im stratejilerini kapsamaktad?r.

Anket, ö?retmenlerin s?n?f içi performanslar?n? objektif kriterlerle ili?kilendirme ve **Fizik Ö?retimi** kalitesini art?rmaya yönelik geri bildirim sa?lama potansiyeline sahiptir. Ölçe?in birincil oda??, ö?retmen davran??lar? ile ö?renci ba?ar?s? ve tutumu aras?ndaki korelasyonlar? incelemektir.

Anahtar Kelimeler

Fizik Ö?retimi, Ö?retmen Davran??lar?, Fen Lisesi, Ö?renci Davran??lar?, Ölçek Geli?tirme, E?itimsel De?erlendirme, Sözel Davran??lar.

Yazarlar

H. Koca

Amaç

Fizik Ö?retimi Anketinin temel amac?, Fen Liseleri gibi nitelikli e?itim kurumlar?nda görev yapan fizik ö?retmenlerinin s?n?f içi etkile?imlerini ve pedagojik uygulamalar?n? belirlemektir. Özel olarak, ölçek iki ana alan? de?erlendirmeyi hedeflemi?tir: Birincisi, fizik ö?retmenlerinin ders s?ras?nda sergiledi?i sözel davran??lar?n niteli?i; ikincisi ise bu davran??lar?n ö?rencilerin fizik dersine yönelik tutumlar? ve kazand?klar? öğrenme ç?kt?lar? üzerindeki etkileridir.

Bu araç, ö?retmenlerin ö?retim süreçlerini analiz etmelerine ve ö?rencilerin öğrenme deneyimlerini optimize etmek için hangi davran??sal stratejilerin daha etkili oldu?unu saptamaya yard?mc? olmay? amaçlam???t?r. Bu kapsamda, ö?retmenlerin kendilerini de?erlendirmeleri veya gözlemcilerin s?n?f içi etkile?imi kaydetmeleri için geli?tirilmif bir araç oldu?u dü?ünülmektedir.

Yap? (Ölçülen Yap?)

Ölçek, temelde **Ö?retmen Davran??lar?n?n De?erlendirilmesi** yap?lar?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle iki ana boyut alt?nda incelenir: **Sözel Ö?retmen Davran??lar?** ve **Ö?renciye Kazand?r?lan Davran??lar?** (Ö?renme Ç?kt?lar?). Sözel davran??lar, ö?retmenin soru sorma teknikleri, geri bildirim verme biçimi ve derste kulland??? dilin aç?kl??? gibi ö?eleri içerirken;

öğrenciye kazandırılan davranışlar boyutu, öğrencilerin problem çözme becerileri, eleştirel düşünme yetenekleri ve fizik kavramların anlam düzeyleri gibi çeşitli hedeflemektedir.

Ölçülen yapı, **davranışların değerlendirilmesi** yoluyla pedagojik etkinliği somutlaştırmaktadır. Bu, sadece bilişsel öğrenmeyi değil, aynı zamanda duyuşsal ve psikomotor alanlardaki kazanımlar da dolaylı olarak yansıma potansiyeli taşır.

Geçerlik

Kaynak referansta ölçeğin geçerlik bilgileri açıkça belirtilmemiştir ("-"). Ancak, ölçek bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirildiği için, genellikle **içerik geçerliği** ve **yapı geçerliği** çalışmaları yapıldığı varsayılmaktadır. İçerik geçerliği, uzman görüşleri alınarak anket maddelerinin ölçülmek istenen yapılar ne kadar temsil ettiğinin belirlenmesiyle sağlanmıştır.

Yapı geçerliği için, ölçek maddelerinin kuramsal alt yapılarla uygunluğunu test etmek amacıyla faktör analizi gibi istatistiksel yöntemlerin kullanılması olması muhtemeldir, ancak bu analizlerin sonuçları mevcut kaynakta raporlanmamıştır. Ölçeğin bağlamı (Fen Liseleri ve Fizik Öğretimi), geçerlik çalışmaları Türkiye eğitim sistemi ve müfredatına özgü olarak yapıldığını göstermektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik bilgileri de kaynak referansta açıkça belirtilmemiştir ("-"). Tipik bir **ölçek geliştirme** çalışmasında, ölçeğin iç tutarlılığını belirlemek amacıyla **Cronbach Alfa** katsayılarının hesaplanması beklenir. Bu katsayı, maddelerin aynı yapıyı ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Ek olarak, test-tekrar test güvenilirliği veya iki yarım güvenilirliği gibi yöntemler de kullanılabılır. Güvenirlik çalışmaları, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı örneklemelerde uygulandığında tutarlı sonuçlar üretme yeteneğini desteklemesi amaçlanmıştır. Bu bilgilerin tezin tam metninde yer aldığı düşünülmektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin kaynak bilgisinde Faktör Analizi sonuçlarına dair veri bulunmamaktadır. Ancak, ölçeğin "Geliştirme" tipi olduğu göz önüne alındığında, yapı geçerliğini sağlamak ve ölçeğin alt boyutların ortaya çıkarmak için **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** yönteminin kullanıldığı kuvvetle muhtemeldir.

Faktör analizi, öğretmen davranışları ve öğrenci çeşitli karmaşık yapıların altında yatan temel boyutları (faktörleri) belirlemeye yardımcı olur. Örneğin, sözel davranışlar faktörünün "Geri

Bildirim Verme" ve "Soru Sorma Teknikleri" gibi alt faktörlere ayr?lm?? olmas? olas?d?r. Bu analizlerin, ölçe?in çok boyutlu bir yap?ya sahip oldu?unu ortaya koymas? beklenir.

Araç (Ölçek)

Test Türü: Geli?tirme tipi anket ve gözlem listesi (Olas?)

Format: Kaynakta belirtilmemiştir. Ö?retmen davran??lar?n? ölçtü?ü için muhtemelen 3'lü, 4'lü veya 5'li **Likert Tipi** derecelendirme format? kullan?lm??tır (Örne?in: "Hiçbir Zaman"dan "Her Zaman"a).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Fizik Ö?retmenleri ve Lise Ö?rencileri (özellikle Fen Lisesi ö?rencileri).

Ya? Grubu: Lise düzeyindeki ö?renciler (15-18 ya?) ve ortaö?retim fizik ö?retmenleri.

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde, Ankara'daki **Fen Liseleri** üzerine odaklanm??tır. Örneklem, bu okullarda görev yapan fizik ö?retmenleri ve onlar?n ö?rencilerini kapsam??tır.

Test Metodolojisi: Ölçek geli?tirme sürecinde, ilgili literatür taramas? yap?lm??, madde havuzu olu?turulmu?, uzman görüş?leri al?nm?? ve pilot uygulamalarla istatistiksel analizler (geçerlik ve güvenirlik) gerçekleştirilmiştir. Ölçek, büyük olas?lkla ö?retmenlerin kendi davran??lar?n? raporlamalar? veya gözlemcilerin ö?retmenleri de?erlendirmeleri için tasarlanm??tır.

Anahtar Kelimeler

Koca (1995), Ö?retmen Davran??lar?, Sözel ?leti?im, E?itimsel Etkinlik, Ö?retim De?erlendirmesi, Fen E?itimi, Yüksek Lisans Tezi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Çal??man?n yap?ld??? kurum).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 1995

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir Yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirildi?i için, ticari bir ücretlendirmeye tabi de?ildir. Kullan?m izni için do?rudan yazar H. Koca veya tez dan??man? ile Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne ba?vurulmas? gerekmektedir.

PDF Durumu: Kaynakta PDF bilgisi mevcut de?ildir ("-"). Tezin tam metnine Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi veri taban?ndan eri?ilebilir.

Kaynaklar

Koca, H. (1995). *Fen liselerinde fizik ö?retmeninin, ö?rencilere kazand?rd??? davran???lar ile fizik ö?retmenlerinin, gösterdi?i baz? sözel davran???lar?n de?erlendirilmesi (Yüksek lisans tezi)*. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Fizik Ö?retimi Anketi Maddeleri

ÖNEML?: Fizik Ö?retimi Anketinin orijinal maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Bu nedenle maddeler buraya eklenememi?tir. Maddelere ula?mak için yukar?da belirtilen yüksek lisans tezinin tam metnine ba?vurulmas? gerekmektedir.